

Aalto-yliopiston kestävän kehityksen raportti 2022

A?

Aalto-yliopisto

Sisällys

3	Alkusanat
4	Tutkimus
5	Koulutus
7	Opiskelijayhteisö
9	Kampus
9	Ilmasto
12	Luonnon monimuotoisuus
13	Energiansäästö
14	Muut ympäristöasiat
15	Rahastojen sijoitustoiminta
17	Sosiaalinen kestävyys ja hallinto
17	Yhteisön hyvinvointi
18	Yhteisön moninaisuus
20	Viestintä ja vaikuttavuus

Julkaisija: Aalto-yliopisto 2023

Työryhmä: Margareta Björkstrand,
Filip Hintze, Jussi Impiö, Jasmin
Järvinen, Elina Kähkönen, Sirkku
Linna, Iivo Paukkeri, Aapo Pihkala,
Tiina Pylkkönen, Elina Ruoho, Katja
Rönkkö, Ida Salin, Paula Schönoch,
Tuomo Uusitalo

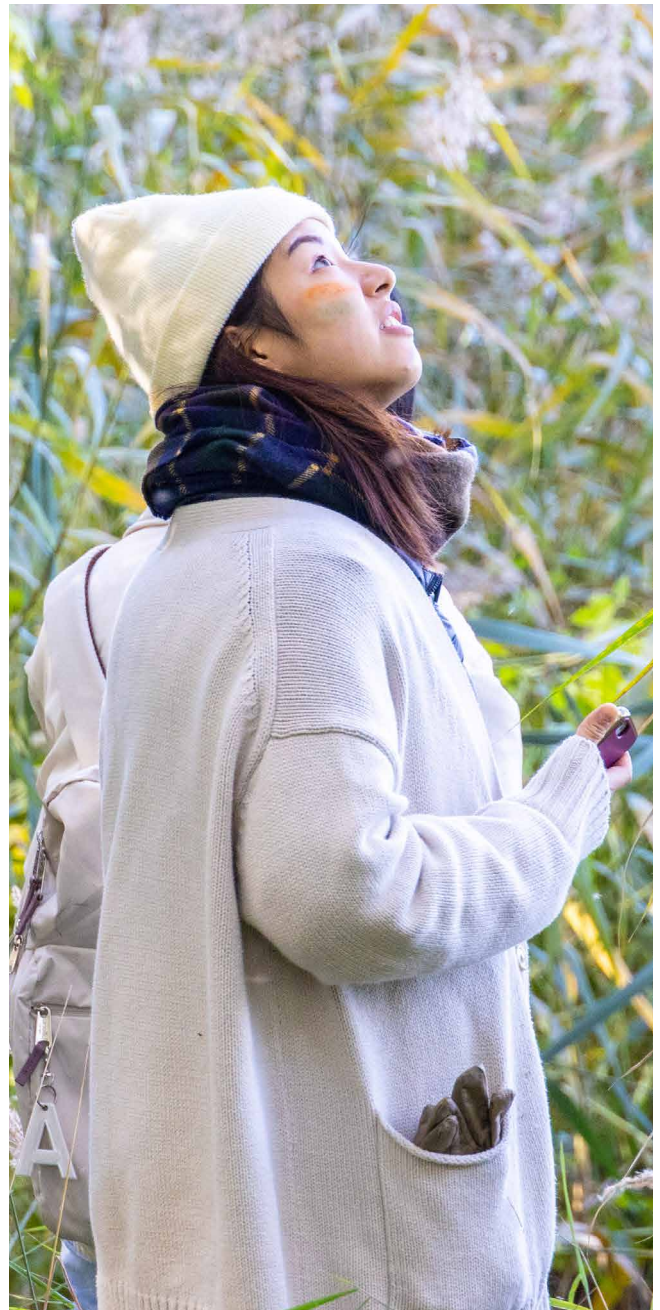
Kannen kuva: Kaupunkibiodiversiteettia
vaaliva Alusta-paviljonki oli osa Aalto-
yliopiston Cooler planet -näyttelyä 2022.
© Aalto-yliopisto / Anne Kinnunen

Alkusanat

Vuosi 2022 oli monella tapaa poikkeuksellinen, myös Aalto-yliopistossa. Vuoden alussa yliopisto oli sopeutuksessa pandemian jälkeiseen uuteen normaaliin, kun Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan muutti tilannetta äkisti. Sota järkytti koko yliopistoyhteisöä ja vaati nopeaa tuen järjestämistä ukrainalaisille opiskelijoille ja tutkijoille. Yliopiston rooli yhteiskunnallisena resilienssitoimijana akuutissa kriisitilanteessa nousi esille jo toisen kerran lyhyen ajan sisällä. Tämän roolin ja toimenpiteiden määrittely jatkuu ja syvenee myös tulevaisuudessa. Akuuttien kriisien ohella hitaat systemiset kriisit vaativat roolin tarkempaa määrittelyä, sekä määrätietoisempaa toimintaa muiden yhteiskunnan toimijoiden kanssa.

Aalto-yliopiston strategia määrittelee yliopiston tavoitteeksi kestävä tulevaisuuden rakentamisen. Vahvan tutkimusosaamisen ja monitieteisyyden pohjalle rakentuva opetus ja innovaatiotoiminta tuottavat kestävä tulevaisuuden rakennuspalikoita, ratkaisuja ja ratkaisijoita. Kehityshankkeilla puolestaan luomme rakenteita, valmiuksia ja käytäntöjä, jotka mahdollistavat vahvan perustutkimuksen, monitieteisen ja ratkaisukeskeisen tutkimuksen ja innovaatiotoiminnan, kestävyys erikoistuneet start-upit, kestävyys sisällyttämisen kaikkiin Aallon opintopolkuihin, sekä Aallon oman operatiivisen toiminnan kestävyysden jatkuvan parantamisen.

Tavoitteenamme on mahdollistaa tulevaisuudessa entistä enemmän opiskelijoiden omia kestävyystoimenpiteitä ja -hankkeita sekä rakentaa kestävydestä yhteisön kulttuurillinen ominaisuus yksittäisten toimenpiteiden sijaan vuoden 2023 kuluessa. Tämän kaiken pitää tapahtua

oikeudenmukaisessa ja kannustavassa yhteisössä ja ympäristössä, jossa rohkeat ja urauurtavat kokeilut ovat mahdollisia.

Tämä raportti käsittelee vuoden 2022 saavutuksiamme kestävä kehityksen keskeisillä osa-alueilla. Nostamme raportissa esille myös tunnistettuja kehittämiskohteita ja kohtaamiimme haasteita. Kehitämme jatkuvasti kaikkia vastuullisuustyön osa-alueitamme, niiden mittaamista, raportointia, sekä tapoja mitata ja kasvattaa yhteiskunnallista kestävyysvaikuttavuuttamme.

Tutkimus

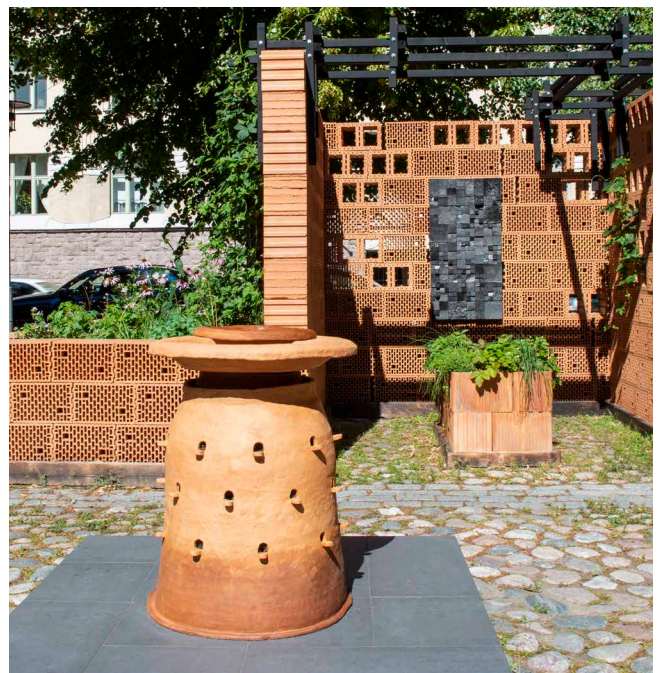
Vahva tutkimustyö on edellytys nopealle ja hallitulle siirtymälle kohti kestävää tulevaisuutta. Aallossa on lukuisia kestävyysratkaisuja kehittäviä tutkimusalueita. Tutkimus keskittyy esimerkiksi kestävään muotiin, biomateriaaleihin, uusiin materiaaleihin, mineraalivarojen kestävään käyttöön ja kierrätykseen, kiertotalouden liiketoimintamalleihin, energiateknologioihin, energiatehokkuuteen eri aloilla, vesiresurssien hallintaan ja hiilinielujen mallintamiseen. Kestävyysshaasteisiin pureutuneiden ja ratkaisukeskeisten tutkimusalueiden lisäksi lukuisat muut tutkimusalueet voivat mahdollistaa kestävyysratkaisujen kehittämisen. Vahva perustutkimus on soveltavan tutkimuksen ja innovaatioiden pohja. Tutkimuksen todellisen kestävyysvaikuttavuuden mittaamisen kehittäminen on tärkeää vaikuttavuuden keinojen tunnistamiseksi ja vahvistamiseksi.

Tutkimusalojen välistä yhteistyötä tarvitaan, jotta tutkimuksesta syntyisi innovaatioita. Aallolla on tähän loistavat edellytykset ja vahvat perinteet. Yhteiskuntien nopea siirtyminen kestäviin tuotanto- ja toiminnantapoihin edellyttää sekä monitieteisen tutkimuksen ja innovaatiotyön vahvistamista että tutkimusyhteistyön uusien muotojen hakemista yksityisen ja julkisen sektorin avaintoimijoiden kanssa.

Viime vuonna järjestimme järjestyksessä viidennen kestävyystieteeseen keskittyvän Sustainability Science Days -konferenssin (SSD) yhdessä Helsingin yliopiston kanssa. Konferenssissa oli kahden päivän aikana 22 sessiota ja yli 1300 rekisteröitynyttä osallistujaa 54:stä maasta. Loppuvuodesta solmimme Aallon ja Helsingin yliopiston välisen

sopimuksen SSD:n pitkäjänteisestä kehittämisestä entistä vaikuttavammaksi, ratkaisukeskeisemmäksi ja kansainvälisemmäksi kestävyyskonferenssiksi. Yhteinen SSD:n tapahtumakoordinaattori aloitti työnsä loppuvuodesta.

YK on määritellyt 17 globaalia kestävä kehityksen tavoitetta (SDG:t), jotka liittyvät muun muassa ympäristön ja ilmaston suojeluun, köyhyyden poistamiseen, tasa-arvoon, rauhaan ja kestäväan talouteen. Aallon 3418:sta opinnäytetyöstä reilu neljännes käsitteli kestävä kehityksen tavoitteita. Myös 3073:sta vertaisarvioituista tieteellisistä julkaisuista neljäsosa liittyi YK:n tavoitteisiin. Käytössä oleva tapa tunnistaa ja merkitä SGD-julkaisut tekoälyalgoritmin avulla avaisanojen perusteella saattaa kuitenkin jättää tunnistamatta kestäväan kehitykseen liittyvää tutkimusta, joka on syvästi erikoistunutta, teknologiaspesifiä tai lähellä perustieteitä.

Erona vuoden 2021 lukuihin vuodelle 2022 on laskettu ensimmäistä kertaa mukaan nyt myös kaikki Aalto-yliopiston hankinnat.

Koulutus

Aalto-yliopiston koulutuksen tavoitteena on, että valmistuneet pystyvät edistämään kestävä kehitystä yhteiskunnassa opintojensa jälkeen. Pyrimme sisällyttämään kestävä kehityksen kaikkiin opinto-ohjelmiin ja tukemaan systeemiajattelua opinnoissa. Lisäksi on tärkeää, että opiskelijat oppivat ratkaisemaan kestävyysongelmia oman alansa näkökulmasta ja ovat motivoituneita ja rohkeita toimimaan:

- Aalto co-educators -tiimi on sitoutunut edistämään kestävä kehityksen integrointia ohjelmiin ja kursseihin, sekä kehittämään opetuksen ja henkilöstön osaamista. Tällä hetkellä painopiste on seuraavan, vuosien 2024-2026 opetussuunnitelman ohjelma- ja kurssikehityksen tukemisessa. Tärkeitä virstanpylväitä olivat kauppakorkeakoulun koulun laajuisten oppimistavoitteiden, kuten kestävä kehityksen, päivitysprosessin helpottaminen ja kemian- ja sähkötekniikan korkeakoulujen maisteriohjelmien prosessin käynnistäminen. Nämä prosessit auttoivat luomaan vankat tukimekanismit kouluille niiden ohjelmakehitystyössä.
- Vuoden 2022 aikana kehitettiin yhdessä kaikkien Aallon korkeakoulujen ja Aalto co-educators -tiimin kanssa ehdotus yhteiseksi Aallon laajuiseksi ”resurssiviisas tulevaisuus” -sivuaineeksi. Sivuaine käsittelee globaaleja materiaali- ja energiavirtoja ja niiden vaikutuksia resurssiviisaalle tuote- ja palvelukehitykselle. Sivuaine hyötyy Aalto-yliopiston

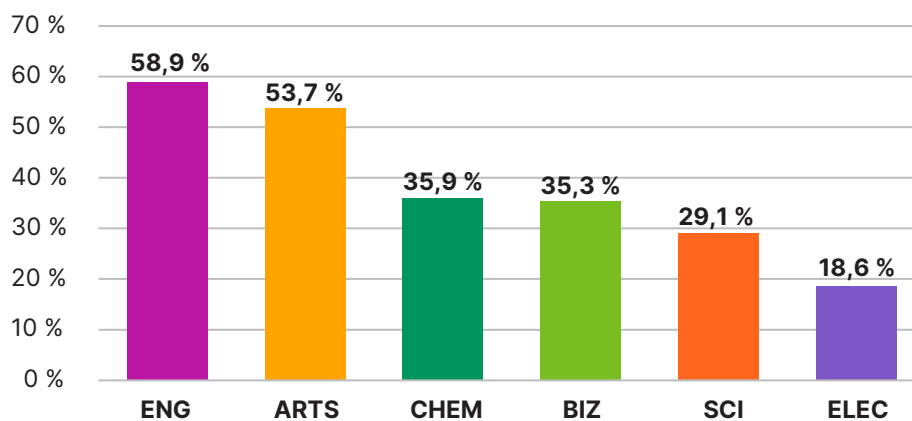
resursseista ja kiertotalouden korkealaatuisesta tutkimuksesta. Aalto-yhteisöä yhdistävänä hankkeena sivuaine voi pitemmällä aikavälillä vahvistaa kestävä kehityksen koulutuksen koordinaatiota, parantaa opetustaitoja ja tukea yhteisöllisyyden luomista.

- Kansainvälinen yhteistyö ja verkostoituminen kestävä kehityksen koulutuksen edistämässä on ollut vahvaa. Yli 30 kollegaa 14 eurooppalaisesta yliopistosta kokoontui jakamaan kokemuksiaan ja keskustelemaan kestävä kehityksen koulutuksen haasteista ”Kestävyiden integrointi: nykyiset kokemukset – tulevaisuuden näkymät” -seminariin ja työpajaan.
- Käytämme kurssitarjonnan merkinnöissä YK:n kestävä kehityksen tavoitteita (Sustainability Development Goals eli SDG:t), mikäli kurssi käsittelee kestävyteen liittyviä aiheita. Vuonna 2022 otettiin käyttöön uusi kattava kestävyden tunniste (”SDG-pyörä”). Vuoden 2022–2024 opetussuunnitelman mukainen opiskelutarjonta kattaa kestävä kehityksen aiheita seuraavasti:

Kuva 3. Kestävään kehitykseen liittyvien kurssien määrä

*Kestävyyttä lähestytään kokonaisvaltaisesti -merkintä

Kuva 4. Kestävään kehitykseen liittyvien kurssien määrä kokonaiskurssimäärästä korkeakouluittain

Opiskelijayhteisö

Syksyllä 2021 Aalto-yliopisto, Aalto-yliopiston ylioppilaskunta AYY ja Teknologföreningen aloittivat säännöllisen yhteistyön tavoitteenaan edistää kestävyyttä kampuksella. Yhteistyö sai alkunsa opiskelijoiden aloitteesta, kun huomattiin, että kaikki kolme toimijaa olivat joko jo tekemässä tai aikeissa tehdä hiilineutraaliussuunnitelman. Yhteistyö nähtiin suunnitelmien laatimisessa hyödyllisenä. Pian kuitenkin huomattiin, että kestävyystyön toteutumiseen, edellytyksiin ja haasteisiin kampuksella tarvitaan myös laajempaa yhteistä kartoitusta.

Tällä kokoonpanolla järjestettiin vuoden aikana erilaisia työpajoja eri kestävyysteemoista, kuten hiilineutraaliudesta, luonnon monimuotoisuudesta, opetuksesta ja kestävyysosaamisesta. Työpajojen tavoitteena oli kartoittaa erityisesti yhteistyö- ja kehitystarpeita. Työn pohjalta luotiin kuusi yhteistyötavoitetta:

1. Opiskelijat pääsevät osallistumaan kestävyysasioiden suunnitteluun ja päätöksentekoon ja tuntevat kampuksen omakseen.
2. Yhteistyölle kestävyysasioissa on olemassa selvä rakenne ja jatkuvuutta.
3. Aallolla on hiilineutraaliustiekartta, joka sisältää välietapit, aikajanan ja mittarit.
4. Kestävyysteemat ovat mukana perusopinnoissa, jotta opiskelijat voivat tunnistaa roolinsa systeemisessä muutoksessa.

5. On olemassa kestävyysteen liittyvä viestintäkanava tai foorumi, joka tavoittaa Aallon opiskelijakunnan.
6. Opiskelijoiden ja järjestöjen toimintatavat juontuvat Aalto-yliopiston yhteisestä, vuorovaikutteisesta visiosta.

Asetetut tavoitteet ovat eri tasoisia ja niiden toteuttamiseen tarvittava aika vaihtelee. Kaikki tavoitteet edellyttävät yhteistyötä ja osalle tavoitteista saattaa olla myös selkeät omistajat, jotka tunnistetaan ja nimetään yhteistyön jatkuessa. Osaa tavoitteista työstettiin jo vuoden 2022 aikana.

AYY keräsi vuoden aikana kymmeniä kestävyysteen liittyviä kysymyksiä teemalla ”Mitä olet aina halunnut tietää kestävyydestä, mutta et ole uskaltanut kysyä?”. Näitä kysymyksiä käytettiin uuden ResourceWise Future -sivuaineen kehittelyssä. Lisäksi suunnitelmissa on käyttää kysymyksiä laajemmin opetuksen kehityksessä.

Vuoden lopussa saimme yliopiston rahoituspäätöksen opiskelijoille suunnatulle kehityshankkeelle. Uuden Sustainability Action Booster -hankkeen tavoitteena on tukea kuluapurahamallin avulla opiskelijoiden kestävyystoimintaa ja -ratkaisuja ja luoda kampukselle näin opiskelijoiden omistamaa kestävyyskulttuuria, joka innostaa kaiken ikäisiä oppijoita sekä uteliaita mieliä myös Aallon ulkopuolelta. Kuluapurahamallin avulla toivomme voivamme vahvistaa opiskelijoiden omistajuutta kestävyysratkaisuis- sa sekä kampusta inspiroivana ympäristönä ja alustana erilaiselle yhteistyölle, ideoille ja innovaatioille. Sustainability Action Booster -hanke sai rahoituksen vuosille 2023 ja 2024.

Kaikki kestävyysaihteiset opinnäytetyöt	Kestävyyssaihteisten opinnäytettyiden osuus kaikista opinnäytettyistä	Kaikki opinnäytettyöt
876	25,6 %	3 418

Kaikki opinnäytettyöt								
Korkeakoulu	Kandi		Maisteri		Väitöskirja		Yhteensä	
	Lukumäärä	%	Lukumäärä	%	Lukumäärä	%	Lukumäärä	%
ARTS	35	22,3 %	70	19,8 %	4	25,0 %	109	20,7 %
BIZ	64	17,1 %	81	17,5 %	7	43,8 %	152	17,8 %
CHEM	56	46,7 %	80	58,0 %	9	34,6 %	145	51,1 %
ELEC	47	19,7 %	58	28,6 %	7	18,4 %	112	23,3 %
ENG	64	36,6 %	89	29,8 %	20	48,8 %	173	33,6 %
SCI	51	19,6 %	124	28,4 %	10	16,4 %	185	24,4 %
Yhteensä	317	23,9 %	502	26,5 %	57	28,8 %	876	25,6 %

Kuva 1. Kestävään kehitykseen liittyvät opinnäytettyöt

Kaikki vertaisarvioitut tieteelliset julkaisut	SDG-merkityt vertaisarvioitut tieteelliset julkaisut	SDG-merkityt vertaisarvioitut tieteelliset julkaisut %
3 073	788	25,50 %

SDG-merkityt vertaisarvioitut tieteelliset julkaisut						
Korkeakoulu	Articles		Proceedings papers		Yhteensä	
	Lukumäärä	%	Lukumäärä	%	Lukumäärä	%
ARTS	41	32,0 %	8	12,5 %	49	25,5 %
BIZ	40	24,8 %	3	20,0 %	43	24,4 %
CHEM	231	51,8 %	3	16,7 %	234	50,4 %
ELEC	76	14,9 %	23	9,4 %	99	13,1 %
ENG	203	41,1 %	40	33,3 %	243	39,6 %
SCI	172	19,1 %	6	3,4 %	178	16,5 %
Yhteensä	708	28,4 %	79	13,3 %	787	25,5 %

Kaikki vertaisarvioitut tieteelliset julkaisut			
Korkeakoulu	Articles	Proceedings papers	Yhteensä
ARTS	128	64	192
BIZ	161	15	176
CHEM	446	18	464
ELEC	510	245	755
ENG	494	120	614
SCI	901	178	1 079
Yhteensä	2 489	596	3 085

Kuva 2. Vertaisarvioitut tutkimusjulkaisut

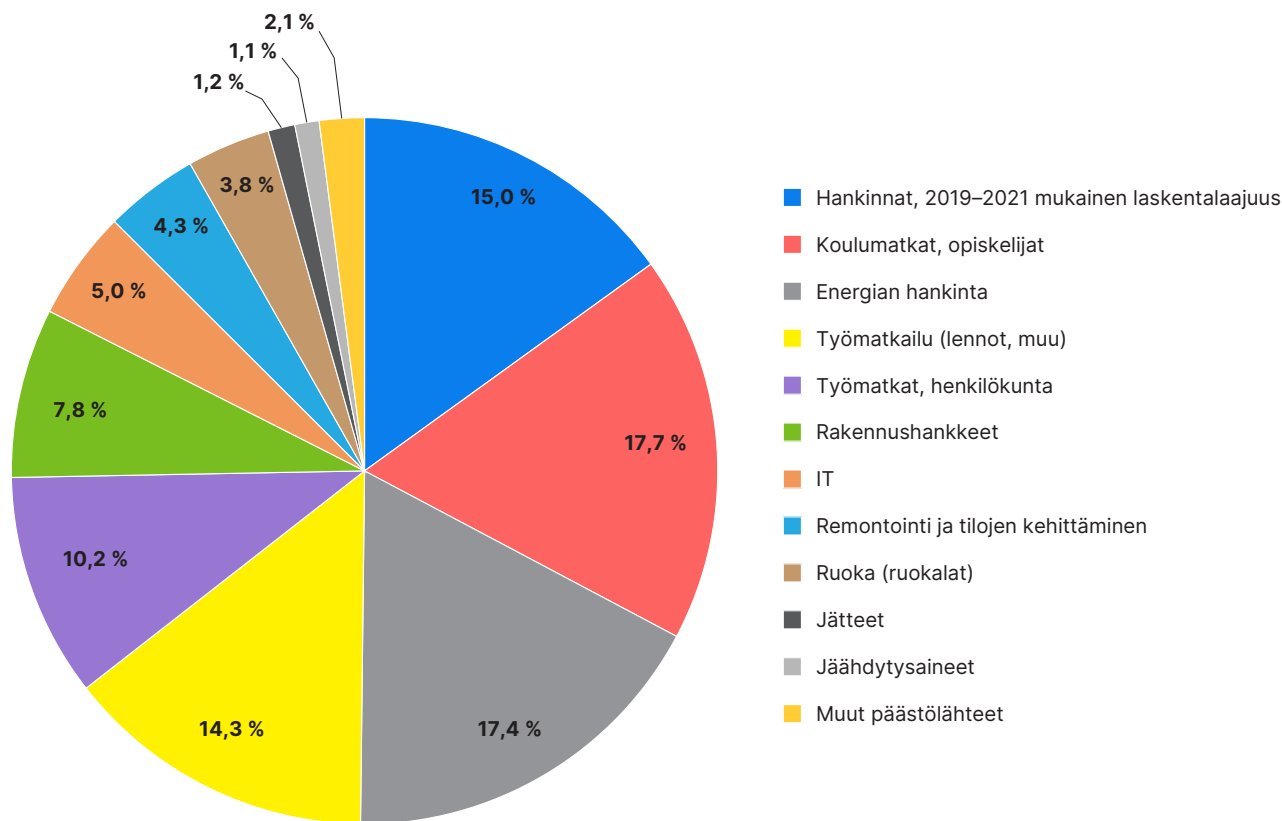
Kampus

Ilmasto

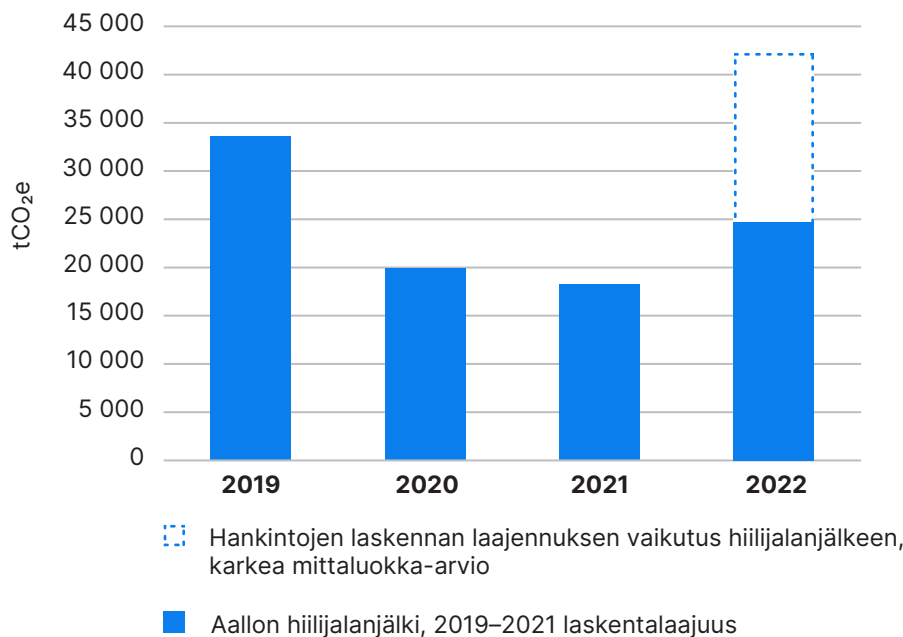
Hiilineutraali Aalto 2030 -kehityshanke käynnistyi vuonna 2022. Hankkeen tavoitteena on ymmärtää yksityiskohdaisesti yliopiston ilmasto- ja ympäristövaikutukset, tunnistaa keinot vaikutusten vähentämiseksi ja luoda tavoitteet sekä konkreettinen toimenpiteiden tiekartta jokaiselle ympäristövaikutusten osa-alueelle.

Vuoden 2022 aikana rakennettiin yksityiskohtainen tilannekuva Aallon ilmastopäästöistä päästölähteineen. Yhdessä Aallon toimijoiden kanssa tunnistimme erilaisia keinoja päästöjen vähentämiseksi. Osa keinoista on toimintatapojen

muutoksia ja ohjeistuksia, osa taas vaatii huolellisia elinkaarianalyyskejä sekä merkittäviä investointeja laitteisiin ja rakenteisiin. Osassa päästökategorioita päästöjen vähentäminen yliopiston omin toimin on hyvin haastavaa ilman suoria vaikutuksia tutkimuksen, opetuksen tai kansainvälisyyden laatuun. Esimerkiksi lentomatkustuksen osalta päästöjen vähentäminen voi tapahtua vain osittain lentoja vähentämällä niin, että yliopiston kansainvälinen yhteistyö ei kärsi. Pidemmällä tähtäimellä joudummekin odottamaan lentoliikenteen hiilineutraalusratkaisujen jalkautumista saatavillemme. Synteettiset vihreään vetyyn pohjautuvat polttoaineet ovat näillä näkymin laajamittaisesti saatavilla vuosikymmenen loppuun mennessä.

Kuva 5. Aallon hiilijalanjälki vuonna 2022 aiempien vuosien (2019–2021) laskentalaajuuden mukaisesti oli 24 746 tCO₂e. Hankintoihin on tässä laskentalaajuudessa laskettu mukaan investoinnit opetus- ja tutkimusinfrastruktuurin poistojen mukaan sekä kalustehankinnat.

Kuva 6. Hankintojen laskennan laajentamisen vaikutus Aallon hiilijalanjälkeen. Kun hankintojen vuosien 2019–2021 mukaiseen laskentalaajuuteen lisätään mukaan karkea arvio lyhytikäisten aineellisten hankintojen, palveluhankintojen, erilaiset lisenssi- ja tietoaisteistojen maksujen sekä aiempaa laajemmin huomioitujen investointien päästöt, hankinnat nousevat kokonaisuutena merkittävään osaan hiilijalanjäljessä. Vuoden 2022 osalta tuotettu arvio hankintojen kokonaispäästöistä on laskentatasoltaan karkea. Laskentatapa tarkennetaan ja hankintojen kokonaisuuden suuruusluokkaa tarkennetaan vuoden 2023 aikana.

Kategoria	tCO ₂ e				Muutos 2019/2022	% -muutos 2019/2022 suhteessa vuoteen 2019 %
	2022	2021	2020	2019		
Ostettu energia	4 311	8 698	9 168,4	12 896,1	-8 585,1	-66,6 %
Hankinnat	3 724	3 422	3 018	3 206,8	517,2	16,1 %
Energian epäsuorat elinkaaripäästöt	248	1 037	1 005,2	1 062,6	-814,6	-76,7 %
IT	1 241	1 033,7	1 163,7	669,3	571,7	85,4 %
Työmatkaliikenne, opiskelijat	4 383	808,6	584,6	2 761,5	1 621,5	58,7 %
Työmatkaliikenne, henkilöstö	2 536	599,5	697,5	2 036,3	499,7	24,5 %
Peruskorjaus- ja tilamuutoshankkeet	1 064	596	1 192	1 488	-424	-28,5 %
Ruoka (ruokalat)	945	545	646,7	1 277,6	-332,6	-26,0 %
Rakentaminen	1 921	363	77	968	953	98,5 %
Matkustaminen	3 532	360,1	1 931,7	6 393,4	-2 861,4	-44,8 %
Jätteet	305	359,4	84,1	442,5	-137,5	-31,1 %
Huoltohankkeet	160	185	185	160	0	0,0 %
Jäähdytysaineet	275	178,9	102,5	112,5	162,5	144,4 %
Vesi	86	44,8	43,2	82,8	3,2	3,9 %
Energian tuotanto	6	23,3	29,7	49,3	-43,3	-87,8 %
Omistettut ajoneuvot	9	13,8	14,3	20,7	-11,7	-56,5 %
	24 746	18 267,7	19 943,6	33 653,4	-8 881,4	

Kuva 7. Aalto-yliopiston ilmastopäästöjen vertailu 2019–2022. Hiilijalanjäljen kasvu vuonna 2022 vuosiin 2020 ja 2021 verrattuna johtuu työmatkaliikkumisen, ruokailun sekä matkustamisen päästöjen paluusta koronavuosien alhaisista luvuista normaalitoimintaan. Alustavaa arviota hankintojen kokonaispäästöistä ei ole sisällytetty taulukkoon, sillä se ei ole vertailukelpoinen aiempien vuosien laskennan kanssa.

Neljä suurinta ilmastopäästökategoriaa vuonna 2022 olivat koulu- ja työmatkaliikkuminen, energia sekä matkustaminen (lennot ja muut työmatkailun päästöt) sekä hankinnat. Taloudellisen kestävyysvarmistamiseksi ja poikkeuksellisen sähkömarkkinatilanteen takia siirsimme vihreän energian hankinnan painopistettä sertifioidusta tuulisähköstä hiilineutraalisti tuotettuun ekokaukolämpöön.

Vuosien 2019–2021 hiilijalanjäljissä hankintoihin on sisällytetty Aallon investoinnit tutkimus- ja opetusinfrastruktuuriin sekä kalusteisiin. Vuonna 2022 tuotettiin ensimmäinen karkea arvio Aallon hankintojen kokonaispäästöistä, tavoitteena hahmottaa päästöjen suuruusluokka. Alustavaan arvioon otettiin mukaan jo aiemmin mukana olleiden luokkien lisäksi lyhytikäiset aineelliset hankinnat, palveluhankinnat, erilaiset lisenssi- ja tietoa-aineistojen maksut sekä investoinnit aiempaa laajemmin. Hankinnat nousevat kokonaisuutena suurimmaksi yksittäiseksi kategoriaksi Aallon hiilijalanjäljessä, ja ne muodostavat laskentatavasta riippuen jopa noin puolet Aallon kokonaishiilijalanjäljestä.

Hankintojen kokonaisuuden tarkka laskenta sisältää vielä runsaasti epävarmuuksia muun muassa euro-määraisten kerrointen käyttöön sekä

hankintatietojen analysointiin ja luokiteluun liittyen. Hankintojen kokonaisuu- den laskentatapaa ja arviota hankintojen kokonaispäästöistä kehitetään eteenpäin ja tarkennetaan vuoden 2023 aikana.

Vuoden 2023 aikana hiilineutraali Aalto 2030 -kehityshankkeessa toteutetaan ja suunnitellaan ensimmäiset vaiheet Aallon 50-kohtaisesta toimenpide- tiekartasta. Lisäksi käymme keskustelua ilmastotavoitteen määritelmästä. Aalto on muiden suomalaisten yliopistojen kanssa sitoutunut opetus- ja kulttuuri- ministeriön tavoitteeseen hiilineut- raaliudesta vuoteen 2030 mennessä. Tämänhetkisten suunnitelmien valos- sa tulemme vuoteen 2030 mennessä pääsemään omien päästöjemme vä- hentämisessä noin puoleen nykyisistä päästöistä. Hiilineutraaliuslupauksen täytyminen vaatisi rutkasti hiilikom- pensaatiota. Yliopiston tutkimukseen ja opetukseen tarkoitettujen varojen käyt- täminen päästöjen kompensointiin on kuitenkin monin tavoin haasteellista. Valtionavustuksen käyttäminen vapaa- ehtoisten päästökompensaatioiden han- kintaan ei ole tällä hetkellä valtionapu- lain mukaan juridisesti mahdollista. Yliopisto tarkentaa vuoden 2023 aikana ilmastotavoitteensa sanallista määritel- mää eli ilmastolupaustaan.

Luonnon monimuotoisuus

Kampusluonto on Aalto-yliopiston keskeinen vetovoimatekijä ja kampukselle on laadittu tiekartta ulkoalueiden kehittämiseksi. Painopisteinä on sujuvan jokapäiväisen käytön lisäksi lisääntyvä luonnon monimuotoisuus ja luontopääoma. Käytännössä tämä tarkoittaa nykyisen kampusluonnon turvaamista ja alueelle soveltuvien uusien kasvilajien istuttamista.

Vuoden 2022 kampsuuskyselyssä tiedusteltiin, mitkä alueet kaipaisivat lisää kampusluontoa. Näitä tietoja hyödynnetään kampuksen kehittämisessä, jotta luonnonympäristö vastaisi paremmin myös käyttäjien tarpeisiin. Vastauksissa korostui luonnon kohottava vaikutus käyttäjien hyvinvointiin, toisaalta esiin nousi huoli täydennysrakentamisen vaikutuksesta viheralueisiin. Luontoa kaivataan etenkin kampuksen urbaaniin ytimeen, metrokorttelin ja Maarintien alueille. Viherverkostojen ja olemassa olevan luonnon säilyttäminen on keskeinen huomioitava seikka rakennushankkeiden valmistelussa.

Amfiteatterin aukion maisemarakennushanke valmistui kesällä 2022. Tämä oli kampuksen ensimmäinen kokonaisvaltainen ulkoympäristön kehityshanke, jossa parannettiin muun muassa alueen reittejä, esteettömyyttä, oleskelumahdollisuuksia ja viherympäristöä. Käytössä kuluneiden nurmipintojen tilalle istutettiin monilajista kasvillisuutta; 35:n istutetun kasvilajin joukossa oli esimerkiksi pensaita, perennoja, saniaisia, heiniä ja sipuleita. Kasvivalinnoissa painottui muun muassa pölyttäjäystävälliset lajit.

Raide-Jokerin viereiselle viheralueelle, korkeakouluaukiolle, rakennettiin luonnon monimuotoisuutta palveleva saareke. Alueelle istutettiin puistolehmusten

taimia, jotka korvasivat alueella sijainneet heikkokuntoiset ja lahovaurioiset puut. Maanpeitekasvillisuuden valikoima on yhtenevä amfiteatterin hankkeen istutusten kanssa. Kaksi vanhaa ja huonokuntoista lehmusta saivat uuden elämän alkuperäisellä kasvupaikallaan, kun puiden rungoista luotiin lahopuutaideteos. Taideteos havainnollistaa vanhan lehmuksen elinkaaren päätymistä, ei vain lahopuuna, vaan myös muistuttamalla historiallisesta kerrostumasta ja kunioittamalla uuden ja vanhan kampusalueen arvokasta ja keskeistä puustoa. Lahopuuta sijoitettiin myös oppimiskeskuksen edustalle. Lahopuu on erityisen tärkeää muun muassa sienille ja hyönteisille. Monet eliölajit tarvitsevat lahopuuta esimerkiksi ravinnoksi, kasvualustaksi ja lisääntymispaikaksi.

Otaniemen kampuksella järjestettiin syyskuussa Bioblitz-kansalais-tiedetapahtuma, jonka tarkoituksena oli lisätä tietoa luonnon monimuotoisuuden tärkeydestä ja luontokadon vaikutuksista. Tapahtumassa tunnistettiin yli 305 eri lajia ja tapahtuma keräsi 56 osallistujaa. Havainnot tallentuvat lopulta Suomen Lajitietokeskukseen ja ovat sitä kautta tutkijoiden, viranomaisten ja harrastajien käytettävissä.

Kampusluonto korostui myös opiskelijoiden osallistavan budjetoinnin hankkeessa. Opiskelijoiden äänestyksessä puutarhapienkkien asentaminen sai eniten ääniä ja heidän toiveestaan istutettaviksi kasveiksi valikoitui pölyttäjille suotuisia lajeja. Kasvit istutettiin työpajassa yhdessä Aallon opiskelijoiden ja henkilöstön kanssa.

Energiansäästö

Aallossa kuluu energiaa kiinteistöjen lämmitykseen, talotekniikan ja kampuksen käyttäjien sähkönkulutukseen. Vuonna 2022 Aalto-yliopiston omistamissa rakennuksissa sähköä kulutettiin yhteensä noin 43,41 GWh ja lämpöä 39,8 GWh. Suurimmat kokonaisuudet Aallon sähkönkäytössä ovat ilmanvaihto, tutkimustoiminta ja valaistus. Energiaa on säästetty energiatehokkailla uudiskohteilla ja energiaviisaalla ylläpitotoiminnalla. Konkreettisia toimia ohjaa valtakunnallinen toimitilojen energiatehokkuussopimus, jossa Aalto-yhteisönä olemme sitoutuneet 10,5 prosentin suuruiseen energiansäästövaikutukseen 2025 mennessä vuoden 2014 tasosta.

Ukrainan sodan seurauksena fossiilisten polttoaineiden tuonti lähti laskuun ja energian hinnat kohosivat. Tämän seurauksena sähköenergian kulutus lähestyi tuotannon maksimikapasiteettia, ja siksi erityisesti sähköenergiaa pyrittiin säästämään sähkökatkoilta välttymiseksi. Aalto-yliopisto aloitti lokakuussa tehostetun energiansäästökampanjan, jossa kartoitetaan ja toimeenpannaan säästökeinoja energiankulutuksen pysyväksi vähentämiseksi. Tavoitteeksi asetettiin 15 prosentin sähkön ja lämmön säästö vuoden takaiseen verrattuna. Kampanjan alkuvaiheessa pääpaino on ollut nopeasti toteutettavissa toimenpiteissä, kuten ilmanvaihdon ja valaistuksen ohjauksissa energiatehokkaammaksi. Lisäksi aaltolaisille on annettu energiansäästöneuvontaa. Kampanjaan kuuluu myös pidemmällä aikavälillä toteutettavia keinoja, kuten aurinkosähkön lisäämistä ja teknisten järjestelmien päivittämistä energiatehokkaammaksi.

Osana omaa energiansäästökampanjaamme ilmoittauduimme myös valtakunnalliseen Astetta Alemmas -kampanjaan. Valtionhallinnon yhteisen kampanjan

tavoitteena on saavuttaa kaikki yhteiskunnan osa-alueet, ja tarjota yrityksille, yhteisöille ja kuluttajille tietoa energian säästämiseksi.

Vuoden 2023 helmikuuhun mennessä, noin viisi kuukautta energiansäästökampanjan alkamisen jälkeen, energiansäästöä on saavutettu merkittävästi vuodentakaisesta: noin 45 prosenttia kokonaistavoitteesta. Teknisten toimenpiteiden lisäksi kampanja on tuottanut tulosta myös yhteisön ansiosta; kulutus-tapoihin on kiinnitetty enemmän huomiota, ja erilaisia säästötoimenpide-ehdotuksia on kertynyt kymmeniä. Aallon pitkäjänteinen työ energiatehokkuuden parantamiseksi on saanut tunnustusta Motivan, energiaviraston ja työ- ja elinkeinoministeriön Vuoden energianerokas -kilpailussa, jossa Aalto Works -energiaratkaisu valittiin yhdeksi kolmesta voittajasta.

Vuoden 2023 aikana energiansäästökampanja jatkuu, ja toimenpiteitä energian säästämiseksi tehdään energiankulutuksen pysyväksi vähentämiseksi. Yliopiston kasvava opiskelijamäärä tuo kasvupainetta myös kulutukseen. Energiatehokkuuteen pyritään muun muassa tilojen uudistamisella entistä energiatehokkaammaksi. Energian kulutukseen kiinnitetään huomiota myös Aallon hiilineutraaliustyössä, jossa tiedostetaan päästöjen lisäksi myös esimerkiksi kysymykset mineraalien riittävyydestä.

Muut ympäristöasiat

Vuonna 2022 aloitettiin kampustilojen täyttöasteiden automaattiseen laskentaan pureutuva Utilization Rate Data Pilot -projekti. Projekti on osa strategisen kampusdatan keräämisen ja analyysin kokonaisuutta. Pilotissa kokeillaan datan keräämistä ja analyysiä sekä arvioidaan täyttöastedatan arvoa kampusjohtamisessa. Pilotin päätteeksi arvioidaan datan keräämisen skaalaamista laajemmin Aalto-yliopiston tilakantaan. Kattavan ja tarkan datan avulla saatu ymmärrys tilankäytöstä mahdollistaa sopivan tilavalikoiman kehittämisen sekä resurssitehokkaan tilankäytön käytännöt, jotka ovat kestävämpien kampuksen kehittämisen keskiössä.

Osana kampuksen kehittämissuunnitelmaa (CDP2030) kampuksen tilankäyttöä selvitettiin myös havainnoinnilla, johon valittiin kattava otos tiloja Aalto-yhteisön eri korkeakouluista ja eri tilatyypeistä. Keskimääräinen käyttöaste oli marraskuussa 2022 kahden erillisen viikon havainnointien mukaan 15 prosenttia. Suuntaa antavaa tulosta hyödynnetään osana CDP2030-projektin tiekarttatyötä ja tilankäytön kehittämissuunnitelmaa

yhdessä Aalto-yhteisön kanssa. CDP2030-projektin tavoitteissa keskitytään sosiaalisen, taloudellisen ja ympäristön kestävyys edistämiseen sekä tavoitteiden yhtenäisyyteen.

Vuonna 2022 kuluttajamuovipakkausten keräys laajennettiin palvelemaan kaikkia kampusrakennuksia, minkä seurauksena kuluttajamuovipakkausten ja kartonkipakkausten keräys tuli mahdolliseksi kaikille kampuksen käyttäjille. Samalla päivitettiin taukotilojen lajitteluasiat. Uusien lajittelutarrojen avulla kierrätettävien jätelajien kierrätystä pyrittiin parantamaan ja selkeyttämään käyttäjille.

Vuoden alusta aloittanut uusi jätteenkuljetuspalveluntarjoaja Urbaser yhdisti suurimman osan kampusjätteen keräyksestä yhden sateenvarjon alle, ja on samalla edistänyt ilmastotyötä muun muassa kehittämällä hiililaskentaansa ja hankkimalla biokaasulla toimivan keräysauton Aallon tyhjennyspalveluun. Kampus sai vuoden aikana myös aurinkoenergialla toimivia pakkaavia jätteenastioita Amfilille ja Ossinlammen skeittipaikalle aikaisemmin Korkeakoulunaukiolle hankitun lisäksi.

Rahastojen sijoitustoiminta

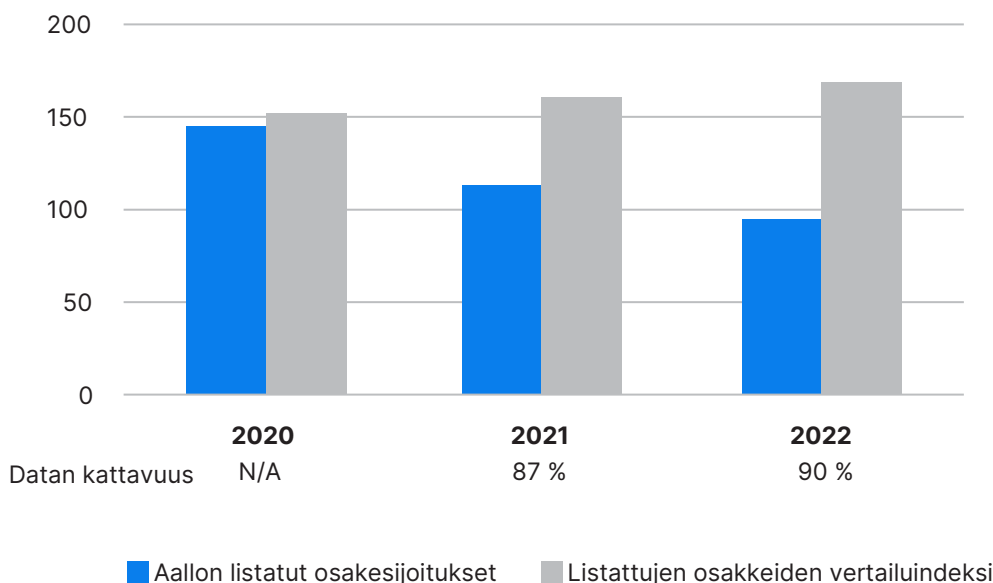
Aalto-yliopiston rahastojen sijoitustoiminnan tarkoituksena on tarjota tasaista ja ennustettavaa rahoitusta yliopiston akateemiseen toimintaan kestävä tulevaisuuden rakentamiseksi. Yliopiston rahastojen pitkäaikainen pääoma sijoitetaan rahoitusmarkkinoille sijoitusrahastojen kautta. Vuoden 2022 lopussa rahastojen sijoitusomaisuuden markkina-arvo oli noin 1,3 miljardia euroa, koostuen noin 40:stä rahastosijoituksesta.

Menestyksekkään pitkän aikavälin sijoittamisen täytyy perustua vastuullisuuteen. Arvioimme sijoitustoiminnan toimintatapojen ja odotettujen tuottolähteiden vastuullisuutta, eli sitä, voidaanko näitä sijoitusmuotoja ylläpitää pitkällä aikavälillä. Vastuullisuuteen liittyvä tärkeä tieto täydentää perinteistä taloudellista tietoa ja antaa kokonaisvaltaisemman kuvan riskeistä, tuottopotentialista ja sijoitusten vaikutuksista laajemmin.

Aallon vastuullisen sijoitustoiminnan tavoitteet:

- Alentaa ilmastopäästöihin liittyviä riskejä mittaavaa hiili-intensiteettiä salkussa 30–50 % alle globaalin markkina-indeksin vuoden 2022 loppuun mennessä. Tämän jälkeen tavoitteena on aleneva hiili-intensiteetti.
- Kaikki käytettävät rahastot ovat integroineet vastuullisuusnäkökulmat sijoitusprosessiinsa ja rahastot toimivat aktiivisina omistajina.
- Kehittää uusia tapoja lisätä aktiivisia sijoitusrahastoja, joilla on positiivinen vaikutus sekä salkun tuotto-odotukseen että kestävyystavoitteisiin.

Sijoitustoiminnan hiilijalanjälkeä hallitaan ilmastopäästöihin liittyvien taloudellisten riskien takia. Muutos kohti hiilineutraalia maailmaa heijastuu myös sijoitussalkussamme. Muutokseen liittyvien taloudellisten riskien hinnoittelu

Kuva 8. Listattujen osakkeiden hiilijalanjälki

rahoitusmarkkinoilla on epävarmaa, mutta uskomme että sijoittajien lisääntyvät hiilineutraaliustavoitteet tulevat jatkossa vaikuttamaan sijoitusinstrumenttien hinnoitteluun. Tiedostamme, että salkun hiili-intensiteetin alentamiseksi tehtävät toimet eivät suoraan johda todellisten päästöjen vähentymiseen. Pitkän aikavälin tavoitteenamme on hiilineutraali sijoitussalkku.

Rahastojen sijoitussalkun listattujen osakesijoitusten hiili-intensiteetti vuoden 2022 lopussa oli 44 prosenttia globaalin vertailuindeksin alapuolella. Hiili-intensiteetti on laskenut merkittävästi vuodesta 2020. Vuoden 2022 aikana yksi salkun osakerahastoista muunnettiin hiili-intensiteetiltään neutraaliksi rahastoksi. Tämä tapahtuu myymällä lyhyeksi korkeimman hiili-intensiteetin yhtiöitä toimialoittain. Pyrimme laajentamaan ilmastopäästöihin liittyen riskien analysointia ja raportointia myös muihin sijoitusluokkiin päästödatan lisääntymisen myötä.

Käyttämämme rahastot hyödyntävät laajasti vastuullisuuteen liittyvää tietoa ja ne ovat integroineet vastuullisuusnäkökulmat osaksi sijoituspäätöksiään.

Yhtiöt, joilla ei ole uskottavaa polkua hiilineutraaliin maailmaan tai jotka ovat ristiriidassa arvojemme kanssa kuuluvat poissuljettaviin kohteisiin passiivisissa sijoitusrahastoissa. Näitä ovat:

- YK:n Global Compact -periaatteiden rikkojat
- Kiistanalaisten aseiden valmistajat
- Kivihiili ja öljyhiekka (louhinta ja energiatuotanto)

Yllä mainittujen kaltaisia omistuksia voi kuulua aktiivisiin sijoitusrahastoihin, mikäli ne ovat linjassa rahaston oman, uskottavan vastuullisuuspolitiikan kanssa. Keskitymme yhä enemmän myös transitiosta syntyvien mahdollisuuksien hyödyntämiseen. Mahdollisuudet voivat liittyä sijoituskohteisiin, joilla on positiivinen vastuullisuusprofiili tai joilla on positiivinen vaikutus reaalitalouden keskeiseen transitiioon.

Edistämme osaltamme vastuullisuuteen liittyviä käytänteitä toimimalla aktiivisesti sijoitusalan verkostoissa ja raporttoimalla sijoituksistamme läpinäkyvästi. Aalto-yliopisto on PRI:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden allekirjoittaja ja FINSIF:n jäsen.

Suurimmat tulevaisuuden haasteet liittyvät hiilineutraaliuustransition epävarmuuteen. Tiedostamme myös mahdollisuuden, että tämä muutos voi jäädä toteutumatta tai toteutuu toisin kuin yleisesti odotetaan. Muutokseen liittyvien riskien tasapainottaminen muiden sijoitustoiminnan riskienhallinnan näkökulmien kanssa on haastavaa. Tavoitteenamme on haasteista huolimatta tehdä jatkossakin oikea-aikaisia, näyttöön perustuvia ja tulevaisuuteen katsovia sijoituspäätöksiä.

Sosiaalinen kestävyys ja hallinto

Aalto-yliopiston arvot – vastuullisuus, rohkeus ja yhteistyö – määrittelevät tapaamme toimia kestävästi hyvinvoinnin ja paremman maailman puolesta. Yhteisömme monimuotoisuus on yksi vahvuuksistamme. Hyvinvoinnin, yhdenvertaisuuden, monimuotoisuuden ja inklusiivisuuden (equality, diversity and inclusion eli EDI) yhdistäminen yliopiston käytäntöihin ja rakenteisiin on keskeistä, kun luodaan kulttuuria, joka arvostaa ja tukee kaikkia opiskelijoita ja koko henkilöstöä. Aktiivisia toimia tarvitaan, jotta voidaan varmistaa, että toimintaohjeet, ohjelmat ja käytännöt ovat osallistavia ja tasapuolisia kaikille yliopistoyhteisön jäsenille.

Yhteisön hyvinvointi

Aalto-yliopiston kolme prioriteettia vuodelle 2022 olivat 1) hyvinvointia kaikille, 2) oppimisen iloa ja 3) laatua yhdessä. Henkilöstön hyvinvointikyselyn ja AllWell? -opiskelijahyvinvointikyselyn tulosten perusteella on tunnistettu tarve lisätä työntekijöidemme ja opiskelijoidemme hyvinvointia. Työelämä ja opiskelu kohtasivat uusia ulottuvuuksia koronaviruspandemian ja etätyöskenteilyyn ja -opiskeluun siirtymisen myötä. Yhteisöllisyys, joustavuus ja itsensä johtaminen tulivat näkyvämmäksi jokapäiväisessä elämässämme.

Pysyvien tukirakenteiden, kuten opinto-psykologien ja työterveyshuollon lisäksi Oasis of Radical Wellbeing -strategiahanke keskittyy kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Sen tavoitteena on kääntää hyvinvointitoimet ennakkoivasta toiminnasta ennakkoivaan ja ennaltaehkäisevään toimintaan, ja vaalia yhteisön ja yksilön vuorovaikutusta. Lisäksi Oasis

on osoittanut jatkokehityksen tarpeen: esimerkiksi viestinnässä on akuutti tarve pysyvämmille menetelmille hyvinvointia koskevan tiedon jakamiseksi. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa yhteisön ja yksilöiden hyvinvointia ja joustavuutta, edistää hyvinvointia sekä monimuotoisuutta ja osallisuutta.

All Well? -opiskelijahyvinvointikysely lähetetään vuosittain kaikille Aalto-yliopiston toisen vuoden kandidaatti- ja ensimmäisen vuoden maisteriopiskelijoille. Kyselyn tarkoituksena on kerätä tietoa opiskelijoiden opiskelukyvyistä ja motivaatiosta sekä opetuksesta ja vertaistuesta Aallossa. Tutkimuspohjainen opiskelijoiden uupumusta kuvaava opiskelu-uupumusmittari (Study Burnout Inventory, SBI-9) (Salmela-Aro, 2009) on mukana kyselyssä ja sen avulla voidaan arvioida opiskelijoiden uupumusriskiä. Asteikossa on yhteensä yhdeksän kohtaa, mukaan lukien voimakas uupumusasteinen väsymys eli ekshaustio (neljä kohtaa), kyynisyys (kolme kohtaa) ja riittämättömyyden tunne (kaksi kohtaa).

Vuoden 2023 tulosten mukaan 23 prosenttia vastaajista oli vaarassa uupua opinnoistaan. Vuonna 2022 prosenttiosuus oli 24 prosenttia. AllWell? -kyselyn opinto-ohjelmakohtaiset tulokset toimitetaan kunkin koulun ja koulutusohjelman johdolle. Kyselyn tulokset ovat tuoneet esiin tarpeen seurata johdonmukaisesti opiskelijoiden hyvinvoinnin kehitystä Aalto-yliopistossa. Tulosten avulla kehitetään yliopiston koulutusohjelmia ja opetusta sekä opiskelijoiden opiskelukykyä ja hyvinvointia tukevia palveluita. Yliopistotasolla tulosten pohjalta tehtyjä toimenpiteitä ovat muun muassa ohjaus- ja tukipalvelujen lisääminen opiskelijoille

ja matalan kynnyksen palvelun luominen. Aallossa opiskelijoiden hyvinvointia tukevien toimien yleisenä tavoitteena on, että Aallosta valmistuvat opiskelijat voivat hyvin ja uskovat itseensä tulevaisuuden työntekijöinä. Kouluissa ja ohjelmissa vakiintuneiden käytäntöjen ja toimenpiteiden lisäksi kyselyn tulisi jatkossa osoittaa myös koko yliopiston kehittämiskohteita.

Vuoden 2022 aikana kurssipalautekyselyyn lisättiin uusi kysymys: ”Millaiset tekijät kurssilla edistivät opetuksen saavutettavuutta, kannustivat osallistumaan ja vähensivät syrjintää?”. Palautetta saatiin 7500 vastaajalta ja opetuskäytäntöjen kehittäminen jatkuu.

Yliopiston henkilöstön hyvinvointikysely on muotoiltu uudelleen tukemaan yliopistojen työkykyriskien parempaa kartoittamista. Edellinen työhyvinvointikysely toteutettiin syksyllä 2021. Koko yliopistomme tasolla saavutimme hyviä tuloksia: kyselyssä Aalto-yliopiston kokonaisindeksi oli 3,95 (2019: 3,76), kun se verraten oli kaikkien yliopistojen osalta 3,81.

Yliopiston johtoryhmä määritteli laitos-, koulu- ja yliopistotasolla käytyjen keskustelujen perusteella alkuvuodesta 2022 yliopiston kehitystavoitteiksi ja toimenpiteiksi:

1) Selviytyminen ja menestyminen muuttuvassa työympäristössä

- Matalan kynnyksen palvelupiste Wellbeing Desk, josta kaikki aaltolaiset voivat saada neuvoja ja ohjausta työhyvinvointiin ja työkykyyn
- Tukea uusien työskentelytapojen käytäntöihin, kuten 45 minuutin kokoukset tunnin kokousten sijaan. Tämä mahdollistaa esimerkiksi

lyhyet tauot tapaamisten välillä ja paremman palautumisen työstä.

- Yhteyden vahvistaminen esihenkilön ja työntekijän välisen MyDialogue -keskustelun ja työsuunnitelman välillä
- Koulutason pilotointia paremman työtaakan hallintaan

2) Inklusiivinen yliopistoyhteisö

- Tapoja arvioida osallisuuden ja inklusion edistämistä, kuten uusi eettiset periaatteet -verkkokurssi, kuukausittaisia EDI-keskusteluja ja erilaisia koulutustilaisuuksia
- Kansainvälisen henkilöstön osallisuuden lisäämistä muun muassa lisäämällä mahdollisuuksia suomen kielen oppimiseen ja tukea puolisoille

Yhteisön moninaisuus

Aallon opiskelijoiden monimuotoisuus lisääntyy vähitellen kaikilla tutkintotasoilla. Naisoletettujen osuus akateemisissa tehtävissä ja laitosten johtajina (2020: 18,2 %; 2022: 29,2 %) on nousussa. Aalto on maailman 40. kansainvälinen yliopisto (THE Most International Universities 2022), jolla on erittäin moninainen kansainvälinen akateeminen henkilöstö, mutta kansainvälisen henkilöstön osuus palvelu- ja johtotehtävissä on edelleen selkeä kehittämisalue (laitosjohtajista 2020: 4,5 %; 2022: 12,5 %). Käytämme vuosittain työpalkka-analyysyjä yhdenvertaisen palkkatason saavuttamiseksi ja tämänhetkinen palkkamediaani on melko tasainen suomalaisten ja ei-suomalaisten sekä nais- ja miesoletettujen välillä.

Aalto-yliopiston yhdenvertaisuus-, monimuotoisuus- ja inklusiivisuussuunnitelma (EDI-suunnitelma) määrittelee kehittämisen periaatteet ja tavoitteet.

Aalto-yliopisto oli ensimmäinen suomalainen yliopisto, joka sitoutui YK:n Agenda 2030 -tavoitteisiin. Sosiaalisen kestävyys-tunnistaminen Aallon kestävyystoiminnan olennaiseksi osaksi on tärkeää kestävä kehityksen tavoitteiden yhteisen saavuttamisen kannalta. Hyvinvointia ja osallisuutta priorisoiva yliopisto edistää vahvoja sosiaalisia yhteyksiä, luottamusta, yhteenkuuluvuutta ja yhteistoimintaa, mikä tukee yhteisön kykyä kestää kriisejä ja haasteita ja kykyä toipua niistä.

Hyvinvointiin, yhdenvertaisuuteen, monimuotoisuuteen ja inklusiivisuuteen liittyvien hyvinvointitoimien vaikuttavuuden mittaaminen voi olla haastavaa, sillä niihin liittyy usein monimutkaisia käsitteitä, joiden mittaaminen on vaikeaa

perinteisillä mittareilla. Lisäksi EDI:n ja hyvinvointihankkeiden vaikutukset eivät välttämättä näy heti, ja tulokset voivat vaihdella jokaisen ainutlaatuisen kokemuksen ja näkökulman mukaan. Datalähtöinen hyvinvoinnin kehittämisen tulee integroida johtamiseen kaikilla tasoilla.

Aalto-yliopiston tulee tunnustaa, että sosiaalinen, taloudellinen, kulttuurinen ja ympäristöllinen kestävyys ovat toisistaan riippuvaisia ja yhtä tärkeitä. Yhteiskunnallisen kestävyys-yhteisymmärryksen määrittely ja rakentaminen vahvistaa yliopiston monenvälistä yhteistyötä kohti kestävämpää ja oikeudenmukaisempaa tulevaisuutta. Vastuullisuuden sosiaalisten näkököhtien integroiminen Aalto-yliopiston prosesseihin ja käytäntöihin vahvistaa yliopiston roolia keskeisenä toimijana kokonaisvaltaisen kestävyys-edistäjänä sekä paikallisesti että globaalisti.

Viestintä ja vaikuttavuus

Vuoden 2022 geopolittiset epävarmuudet ja sota Euroopassa heijastuivat vahvasti myös viestintäämme. Tärkeimmäksi viestinnälliseksi teemaksemme kestävä kehityksen alla nousi energia, josta tuotimme paljon erilaista viestintäsisältöä.

Halusimme yliopistona auttaa päätöksentekijöitä epävarmassa geopolittisessä tilanteessa ja aloimme keväällä 2022 tuottaa hyvin nopealla aikataululla päätöksentekijöiden tueksi tietoa silloiseen mahdolliseen skenaarioon, jossa Venäjän tuontienergia loppuisi Suomelta kokonaan. Yhdessä tutkijoidemme kanssa tuotimme energiaskenaarion, jossa esiteltiin erilaisia vaihtoehtoisia malleja Suomen tulevan energiavajeen osoittamiseksi. Skenaarioraportti otettiin päätöksentekijöiden keskuudessa erittäin hyvin vastaan, ja tutkijoitamme kuultiin paljon erilaisissa yhteyksissä.

Myös tiedotusvälineissä skenaarioraportti näkyi erittäin laajasti ja oli koko Aalto-yliopiston ehdottomasti laajimmin huomioitu yksittäinen aihe vuonna 2022 yli 60 mediaosumalla sisältäen kaikki suurimmat suomalaiset mediat. Uutishuomio ei rajoittunut yhteen tiettyyn päivään, vaan se nousi puheenaiheeksi tasaisesti myös pitkin kesää ja syksyä. Lisäksi skenaarioraportti nosti esimerkiksi Aalto-yliopiston tutkija Iivo Vehviläisen yhdeksi suomalaismedian eniten haastattelemaiseksi energia-asiantuntijaksi.

Syksyllä käynnistimme yliopistossa tehostetun energiansäästöviestinnän kokonaisuuden. Tavoitteena oli viestiä aaltolaisille yliopiston 15 prosentin vuotuisesta energiansäästötavoitteesta ja saada yhteisön jäseniä innostettua mukaan energiansäästötoimiin (kts. kampus). Viestintätoimilla saimme yhteisöltämme esimerkiksi paljon arvokkaita näkemyksiä ja ideoita sähkön- ja lämmönsäästötoimenpiteiksi.

Energiateemojen lisäksi viestintäteemojamme kestävä kehityksen aihealueella olivat mm. COP-ilmastoneuvottelut sekä Cooler Planet-näyttely ja uudet innovaatiot, kuten untuvatäytteelle ympäristöystävällistä vaihtoehtoa kehittävä Fluffstuff ja kaupunkibiodiversiteettia vaaliva jättimäinen hyönteishotelli Alusta-paviljonki.

Aalto-yliopiston kestävä kehityksen teemat näkyivät suomalaismediassa etenkin energia-aiheiden kautta (lähde: Meltwater ja STT), mutta yksittäisistä aiheista hyvin medianäkyvyyttä saivat esimerkiksi edellä mainittu Fluffstuff. Kansainvälisessä mediassa Aalto-yliopisto näyttäytyy taas vahvimmin kestävään kehitykseen liittyvien innovaatioiden, yrittäjyyden ja kestävään muotiin liittyvien aiheiden kautta, mutta myös laajemmin suomalaista yhteiskuntaa avaavissa, esimerkiksi onnellisuutta käsittelevissä jutuissa (lähde: Meltwater, EurekAlert, Newswise).